

Idag 20 sider.

Løssalg 15 øre.

2 nr. idag.

Aftenposten

Nr. 250, Morgennr. Abonnementpris: Innenbys Kr. 8.50 pr. Kv. 3.00 pr. md. Oslo, mandag 19. mai 1930 Abonnementpris: Utenbys Kr. 9.50 pr. Kv. 3.50 pr. md. Morgennr. 71. årg.

Norges avskjed med Nansen.

På Karl Johan.

A få et hav i opprør til å legge sig, å få helgene til å gli over i rolige døgninger, å få vinden til å slippe sitt tak og slå om i en mild vårig søyler, er av de ting det ikke står i menneskehender å kunne utrette. Og allikevel var det noget i likhet med dette som skjedde på Karl Johan i Blotbakken, i Studenthønden, på Tullinløkken og i centrum for øvrig i det kvarter det tok fra flaggene for slakk line gled ned fra sine mæster over hele byen til kanonskuddet fra Akershus og de tre malmunge gongslag innvarslet de 2 minutters minnestilhet for Fridtjof Nansen. Den farverige og muntret bølge Karl Johan stilet av, tausheten senket sig over den levende mar av titusener som innrammet den åpne karré rundt Universitetsplassen, rognene fra munter ungdom i bil eller på fot gjennem gatene blev skjeldnere og skjeldnere, og da klokken slog 13 var de 50 å 100.000 mennesker fortrolig med stillheten, inusvøpt i stillheten, og et enkelt bilhorn, som skrallet sig frem gjennem Stortingsgaten blev likesom et utropstegn i lyd — at nu var stillheten fullstendig.

Da vi hin 14. desember la ned arbeidets våben en virke-lag, til minne om en annen stor sønn, Roald Amundsen, var overgangen likesom brødre. Alt skjedde på en gang, sporveiskonduktøren slap håndtaket, chaufføren rattet, arbeideren hammeren eller hakken, stillheten kom likesom ved et kjempehåndgrep, og slog inn i kraftig kontrast. 17. mai bød på en annen kontrast, mellom fest og sorg. Og de to minutters stillhet på en larmende og leende

festens dag omskaptet en elskverdig vårhimmel til et gigantisk katedralhvelv. — Vi har nevnt at det var 50—100.000 mennesker som minnedes Nansen en kort formiddagsstund. Tallene er likegyldige og stedet er likegyldig. Millioner minnes ham andre steder, i andre land, hvor han er blitt hele nasjoners velgjører.

Da fedrelandssangen bruste gjennom Karl Johan, og heitalerne på Tullinløkken fikk tilslutning fra de tusener som var samlet der for å følge Nansens bære, nådde minnehøitideligheten et uforglemmelig klimaks.

Foran Universitetet.

Universitetets aula var enkelt, men vakker dekorert med norske flagg og grangirlander. På trappeavstøten, foran inngangen til aulaen, stod en brønnbyste av Nansen, og nedenfor trappen, litt bakerst de to midterste søiler, stod baren, dekket av et stort norsk flagg.

De kongelige og Nansens familie hadde sine plasser til høyre for baren. På dens annen side satt Stortingets presidentskap, Regjerings medlemmer, corps diplomatique, representanter for utenlandske regjeringer og for innenlandske institusjoner av forskjellig slags, Oslo bys ordfører og borgermester, fylkesmannen i Oslo og en rekke andre innbudne. Videre satt på trappeavstøten Universitetets professorer og videnskapsmenn, og på galleriet var Filharmonisk orkester plassert. Ropet baren, opover trappen, langs balustrader og i nisjer var der lagt kranser — et veld av blomster og farver. Der var kranser fra en lang rekke overhoder og regjeringer i fremmede land, fra Nasjonenes Forbund, fra geografiske selskaper i inn- og utland, fra idrettsorganisasjoner, fra Nansens artiumskamerater, fra Oslo by, fra Amerikakommisjonen av 1917, fra den armenske koloni i London, fra Montenegro, fra The Staff of the High Commission for Refugees o. s. v.

På Universitetsplassen, foran Aulaen, hadde Stortingets medlemmer og medlemmer av Oslo bystyre og formannskap sine plasser. De innbudne innsatt sig etter

hvert fra kl. 12 av og utover, og de blev mottatt og anvist sine plasser av studenter.

Fridtjof Nansens nærmeste familie kom 10 minutter før kl. 13. Det var hans hustru, hans døtre, fru Liv Høyer og fru Irmelin Revold, hans sønn, arkitekt Odd Nansen med frue og hans svigersønn, professor Revold. Fridtjof Nansens annen svigersønn, ingeniør Høyer, var på grunn av sykdom forhindret fra å være til stede.

Klokken 5 minutter før 13 kom Kongen og Kronprinsen, ledsaget av adjutantene, kaptein Corneliusen og kaptein Østgård. Universitetets rektor, professor Søland, mottok de kongelige ved inngangen.

En æresvakt av studenter hadde stått ved baren hele formiddagen. Litt før høitideligheten begynte blev den avløst av de åtte marsalkar. Det var maleren Erik Wernekiold, Fridtjof Nansens nærmeste venn gjennom mange år, hans bror advokat Alexander Nansen, kaptein Otto Sverdrup, hans trofaste medarbeider og venn i alle år, generalmajor Dietrichson — deltagere i ferdene over Grønland, professor Helland Hansen, flyveinspektør Olaf Sars, professor Sophus Torup og den britiske regjeringsrepresentant ved bistellene Philip Noel Baker.

Klokken 13 drønet kanonskuddet fra Akershus utover byen, tre dype og manende gongeslag forkynte to minutters stillhet. Alle roiste sig, alle hodet blottedes, all lyd forstummet i løpet av noen sekunder, og dyp stillhet intrådte. Den var av mektig virkning, og virkningen blev på en eiendommelig måte sket av vingesuset fra en blågrå due som slo sig ned i den greske frise over Aulaens søilerad. — Et svakt gongeslag avbrøt stillheten, og så intonerte Filharmonisk Selskaps orkester under Dobrowens ledelse Griegs mektige og betagende sørgemarsj over Rikard Nordraak. Da den døde hen i et svakt pianissimo, trådte Universitetets rektor, professor Sem Søland, frem foran baren og holdt en høistemt og vakker minnetale — praktfull hodeved sitt innhold og ved den måte den blev fremført på.

Rektor Sølands tale.

— Det er så vanskelig å finne ord for det jeg føler, og som vi alle føler idag, når vi er samlet ved Fridtjof Nansens bære for å si ham det siste farvel.

Avskjeden fra ham er så tung fordi han så lenge har vært høvdingen som hele folket vårt har sett og til

og hen til hver gang det trengte en merkesmann, som det kunde samle sig om eller hver gang det trengte en lærer og talsmann til å verne om våre ære og våre interesser i vanskelige tider. Og for så mange av oss kommer også det til at han har vært vår ungdoms helt, at han står for oss som inkarnasjonen av vårt beste menneskeideal, og at vi er kommet til å holde mere og mere av ham jo mer vi lærte ham å kjenne.

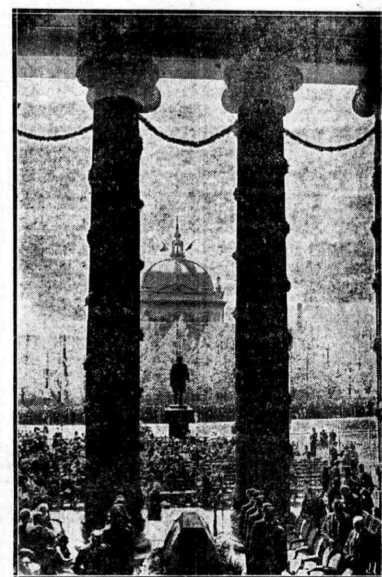
Også de som ikke har møtt ham personlig eller hatt den lykke å ha arbeidet sammen med ham, vil merke nu, når døden har tatt ham, hvor nært han stod også dem, og hvor sterkt hele vår nyere historie er knyttet sammen med ham og er blitt preget av hans personlighet og hans livsgjerning.

Bare bevisstheten om at vi hadde ham iblandet oss, at vi kunde henvende oss til ham, når vi trengte hjelp eller råd — og det har vi så ofte gjort — gav hele landet en følelse av trygghet.

Og vi føler også nu at vi ikke takke nok for det stolte livsverk han rakk å utføre, og at vi heller ikke kan takke nok for det stolte, manende eksempel som hans dædrike livssans alltid vil være for vårt folk.

Og vi har erfare i disse dager at ikke bare vi hans egne landsmenn står samlet i takk og beundring for hans høireiste personlighet og det dædres han har gjort.

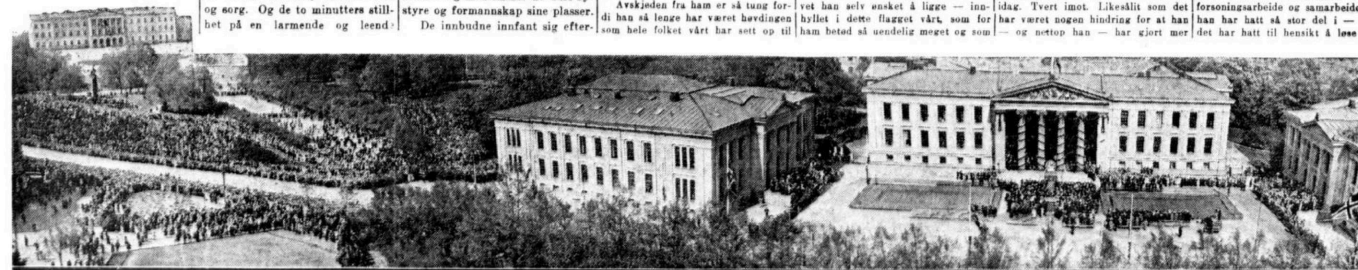
Fra alle verdensdeler strømmer det inn deltagelse og bilsener, som viser at hans liv har hatt betydning for millioner også utenfor vårt eget land. Folk av forskjellig tro, av forskjellig rase og nasjonalitet og med vidt forskjellige og de mest motstridende politiske idealer, vil være med å velte hans minne side om side.

Fra Aulaen før høitideligheten. I forgrunnen baren med studentenes æresvakt.

Fra venstre: Stortingets president Hambro, rektor Søland og statsminister Mowinkel.

Fra Nationaltheatrets tårn under den to minutters stillhet.